

Kanadai Magyar Ujság
 Kanada és az angol birodalom legterjedtebb magyar lapja.
 Megjelenik: csütörtökön
 Előfizetési ára évi \$3.00
 Kétféle országokban \$3.60
 Szociális, kulturális és sport hírek.
 Winnipeg, Man.
 296½ Main Street

Canadian Hungarian News
 Canadian Magyar Ujság is the leading Hungarian Newspaper with the largest circulation in the British Empire.
 Insert every Saturday
 Subscription Price
 In Canada \$3.00
 In foreign countries \$3.60
 Office and printing plant
 296½ Main Street
 Winnipeg, Man.

EGYESITVE A KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL

VOL. VI. ÉVFOLYAM

WINNIPEG, MANITOBA 1929. JULIUS 13. SZOMBAT

NO. 28. SZÁM

PERÉNYI ÁTVESZI A KANADAI MAGYAR UJSÁGOT

A KANADAI MAGYAR HIRLAP BEOLVADT LAPUNKBA

MAGYARHÁZ LÉTESÍTÉSE WINNIPEGEN

Báró Perényi Zsigmond tavaly ilyenkor végigjárta Kanadát. Ahol megjelent egy csapásra meghódította a szíveket. Feszitelenül elbeszélgetett mindenkiel, a tipikus magyaros arcu, szerény modorában, tiszteletet parancsoló öreg ur. Őrült a jó híreknek, részvétellel fordult azokhoz, akiket csapás ért. Előadásában a közvetlenség, igaz tisztelet és szeretet embertársai, de főleg honfitársai iránt csendült ki. Nem mulasztott el egy alkalmat sem, hogy ugyanakkor, amikor az Óhaza mélysegen bánatát ecsetelte, szemünk elé nem tárta volna azokat a kötelességeket, amelyekkel az Újhazának tartozunk.

Egyik másik gondolatát nagyjában így lehetne kifejezni: Mikor lelki szemünk végig kalandozik az Óhaza rónaságokon, amikor meg-megállt volt örömlünkél, volt bánatunknál, amelyeket ott hagyunk, amikor évek elmúltával, összehasonlítjuk sorsunkat ott is, itt is és ha netalán az Újhazában több javunk is tudunk gyűjteni, mint amottan, nefelejtjük el, hogy nemcsak saját, de atyáink, dédanyáink bölcsőjétől mondunk búcsút! Amidőn vissza-vissza nézünk a megtett útra, amidőn vissza-vissza gondolunk jóra, rosszra, rázzuk le magunkról az előítéleteket és tartuk meg a szívünkbe zárva drága Óhazánkat, bánatában, örömben, szerencsés vagy szerencsétlen politikáját, busás vagy olykor mostoha kenyérét...

Emberek vagyunk, tökéletest sosem lesz módunkban alkotni, tehát amíg a világ fennáll, nem lesz egy állam sem tökéletes, viszont mi, ha legközelebb akarunk jutni emberileg lehetséges, tökéletes élethez, akkor felül kell emelkednünk a kenér harc köznapi vívódásán és lelkivilágunk átitatva kell maradjon önzetlen szeretettel embertársaink iránt. Hogy a legjobban szeretjük saját családjunkat, saját hazánkat, az természetes, de természetesen kell, hogy váljon az is, hogy honfitársainkat is, akikkel együtt élünk, együtt nevelkedtünk, tekintet nélkül hogy milyen sorban vannak, hogy milyen politikai hitvallással bírnak, egyformán kell hogy szeressük, addig amíg nem találkozunk olyanokkal, akik nyíltan hazájuk ellenségének vallják magukat. És adjon az Isten ilyen mennél kevesebbet.

A háború után, magyar testvéreinknek most már milliói élnek távol az Óhazától, sajnos nagy részben azokon a területeken, melyek az Óhaza testéből kiszakították. Szerencsésébbek azok, akiknek módjukban volt, többek közt, ide Kanadába kivándorolni, egy országba, ahol a személyes szabadságokat másképp tartják tiszteletben, mint a megszállt területeken az apró zsarnokok.

Ebből is az következik, hogy annál inkább meg van itt a talaja a kölcsönös tömörülésünknek, magyar eszméink megvalósítása érdekében. Természetes az, hogy nem gyengítheti a magyar eszméink támogatása és az Óhaza iránt érzett és ápolat rokonszenvünk, azt a rokonszenvet, melyet az Újhaza iránt táplálunk, sőt akkor fogunk magyar eredetűnknek a legnagyobb dicsőre válni, ha itt az Újhazában, ahol a nagyvilág szeme előtt folyik le munkás életünk, bizonyítjuk be, hogy tiszteletben tudjuk annak törvényeit tartani és teljes erőnkkel szolgálatba állítjuk annak kulturális fejlődése érdekében.

A fenti gondolatok összefoglalják nagyjában a Magyar Nemzeti Szövetség eszméit is. A Magyar Nemzeti Szövetség tár-

sadalmi alakulat, a szívet-lelékkel magyarok szövetsége. Központja ugyan az Óhazában van, de tagjainak érzékük magukat mindazok, akik szívükön viselik magyarságuk jövő boldogulását, megcsontított Óhazánk újjászülését.

Báró Perényi Zsigmond ennek a magyar társadalmi szövetségnek elnöke. Az ő élete, az ő munkássága mindig a másoké volt. Hosszu hivatalos pályáján a közjót szolgálta. Magasabb és magasabb állásokat töltött be, azonban mennél több külső dísz vette körül, annál közvetlenebb, annál leereszkedőbb, annál szeretetteljesebb volt felebarátaihoz.

Külön érdek, külön érdekelttség, üzleti megfontolások stb. stb., nem léteznek az ő szótárában, amikor magyar ügyről van szó. Az ő kezébe tehát, megfontolás nélkül, a legnagyobb megnyugvással, tette le a Kanadai Magyar Ujság Részvénytársaság összes részvényeit, laprészvényeit, ilyen módon egy kézbe összpontosítva a vállalatot.

Ugyiszintén a legnagyobb megnyugvással vettük tudomásul, hogy Perényi az újság igazgatóságát a kanadai magyarság lehetőleg minden érdekelttségéből szeretné összeállítani. Szeretné, ha Báró Csávossy József, a Kanadai Magyar Szövetség elnöke lenne a lap részvénytársaság igazgató tanácsának az elnöke is és reméljük, hogy Csávossy, ismerve a magyarság érdekében eddig is kifejtett odaadó munkásságát, nem fog idegenkedni attól, hogy ezt az újabb megterhelést mindnyájunk érdekében elvállalja. A részletekre nézve a Kanadai Magyar Szövetség kérésein belül jelenleg folynak a tárgyalások, úgyhogy reméljük hogy a következő számunkban mindenképp bővebbet hozhatunk.

Lapegyesítés a magyarság érdekében

A kanadai magyarságot igen közelről érintő tényről adunk hírt akkor, amidőn bejelentjük, hogy a Torontóban megjelenő Kanadai Magyar Hirlap beolvadt lapunk kötelékébe.

A magyar lapoknak egyesítése már régebbi terve a kiadó vállalatoknak s most sikerült azt tető alá hozni és ezzel megteremtteni EGY NAGY MAGYAR UJSÁGOT, amely bátran veszi majd fel a versenyt akár melyik, az Egyesült Államokban megjelenő magyar lappal.

Ugy a Kanadai Magyar Hirlap, mint a Kanadai Magyar Ujság, mindig azon igyekezett, hogy olvasóinak mindazt nyújtssa, amire itt a legnagyobb szükségük van. Tájékoztatták őket a nagyvilágban történt fontosabb eseményekről és részletekre ki terjedő összefoglalásait adták az Ó-, és az Újhazában történektől. Mindig szívesen rendelkezésre bocsájtották terüket Magyar Szövetségi, magyar nemzeti, magyar szervezkedési kérdések fejtegetésére és mindig leközöltek szívesen bárkinek a tollából cikkeket, melyek anyagukat ezekből a tárgyakból merítették. Különös figyelemmel és rokonérzéssel tárgyalták továbbá azokat a kérdéseket, amelyek szoros összefüggésben vannak kanadai magyarsággal gazdasági érdekével. Mindig felvilágosító tárgyilagossággal karolták fel azoknak a kérdéseknek fejtegetését, amelyek honfitársainknak mindennapl, az életfentartásukkal kapcsolatos ügyeket érintette.

Mind a két lap egyformán szolgálta a magyar ügyet, egyformán igyekezett híveket toborozni azoknak a szép és nagy esz-

méknek, melyek magyart a magyarhoz, ideát is, odaát is összekapcsolják.

A két lap fuziója tehát nemcsak magyar vállalatoknak egy beolvadása, de magyar rokonneszméknek egybeolvadása is, s adja a Mindenható, hogy ez a kapcsolat hosszantartó és szerencsés legyen...

A Kanadai Magyar Hirlap hírei ezután a Kanadai Magyar Ujság hasábjain lesznek olvashatók s mindazok a magyar testvéreink, akiknek a Kanadai Magyar Hirlap járt, ezután pontosan hetenként megkapják a Kanadai Magyar Ujságot. Ha esetleg volt olyan előfizetője a Hirlapnak, akinek a Kanadai Magyar Ujság is járt, úgy annak előfizetését arra az időre, amíg az a másik újságra érvényben van meghosszabbítottjuk.

Keleti előfizetőink és hirdetőink, valamint a keleti hírszolgálat könnyebb kezelésére (szabad kezünket azonban fenn tartva) jelenleg úgy gondoljuk, hogy szükséges lesz keleti szerkesztőségünket megtartani, amelynek címe továbbra is 543 Queen St. West, Toronto, Ont. lesz. Forduljanak olvasóink bizalommal erre a címre, ahonnan minden ügyben készségesen kapnak tájékoztatást.

Első kanadai magyar otthon létesítése Winnipegben

A harmadik nagyfotossági hírnök az, hogy Perényi báró hathatós támogatásával sikerült annak a tervnek érvényt szerezni, hogy Winnipegben egy magyar otthon állítsassék fel. Ilyen magyar ház Londonban, Párisban, Rómában, Berlinben, Rio de Janeiroban, stb. stb. máris létezik, és magyarságunknak nemcsak nagy segítségére vált, de osztatlan elismerést is szerzett.

Schefbeck István, winniepei konzulunk, már régebben szorgalmazta egy ilyen magyar otthon felállítását, úgyhogy nagy részben az ő fáradozásának köszönhető, hogy az Óhazai Nemzeti Szövetség, Perényi utján segítségünkre sietett.

Ebben a magyar házban elhelyezést fog találni a lapunk, lesz megfelelő méretű gyülesteremünk, könyvtárunk, és rendelkezésre fognak állni még egyéb helyiségek olyan magyar intézmények befogadására, amelyek üzleti célt nem szolgálnak.

Ugy gondoljuk, hogy a fenti otthon felállításával, a kanadai magyar kérdéseinket nagy mértékben előbbre fogjuk tudni vinni, és úgy gondoljuk, hogy lapunk ezen a terén is külön hálaikat kell kifejeznünk Perényi bárónak és Scheffbeck konzulnak, akik ezt a ránk nézve életbevágóan fontos ügyet magukévá tették és megvalósítása érdekében nagy mértékben kivették részüket.

Ez a magyar otthon fénye lesz a magyar névnek, amint a már itt létező dán, norvég, német és egyéb otthon díszül szolgál népeinek, amint hogy fénye minden becsület és tisztesség közjóléti intézmény, a szervezőknek és a szervezetteknek, bölcsője azoknak az eszméknek, amelyek széles körökben hivatva vannak — HIRDETNI, — VILÁGÍTANI, — ALKOTNI!

MAGYAR FÜGGETLENSÉGET HIRDET SZENT LÁSZLÓ TELEP EMLÉKOSZLOPA

FELEMELŐ ÜNNEPSÉG KERETÉBEN SZENTELTE FEL MULT VASARNAP FT. SÓLYMOS OSZKÁR PLEBANOS SASKATCHEWANI PRUDHOMME ÉS BREMEN ÁLLOMASAI KÖRNYÉKEN GAZDÁLKODÓ MAGYAR FARMEREK SZENT LÁSZLÓRÓL ELNEVEZETT TEMPLOMA ELŐTT FELÁLLITOTT KŐOSZLOPOT, MELYET FENNÁLLÁSÁNAK 26. ÉVES ÉVFORDULÓJÁN EMELTEK A HITKÖZSÉG MEGSZERVEZŐJE, FT. ERDÜLYHELYI MENYHÉRT, ELSŐ KANADAI MAGYAR KATHOLIKUS LELEKIPASZTOR EMLÉKERE

A piknikkel egybekötött nagy napra melege földről zárandókat el a magyarság, hogy együtt ünnepeljen a Szent László hitközség bugyó híveivel. A nagyműs után a telep 25 éves évfordulójára épített Magyar Hallba vonult a közönség, ahol a nagyszóró fűtőlük hirtelen Szent László háziasszonyok izletes ebéddel kedveskedtek a nagyszámú közönségnek.

Délután hamarosan kezdődött vette Prudhomme, Cudworth és Dana legjobbi méztőlénak labdarúgója, melynek folyamán értenem láttuk, hogy a magyar lányok milyen ügyességet tanultak a mérkőzésben. Miután a Pula-farm hatalmas réjén lefolyó izgal-

mas labdarúgók közönsége nőttön-nőtt — annak ellenére, hogy a bejáratnál Miskolczy János gazda nem kegyelmessézt a bugyellárisoknak, noha ő nem veri fogához a garast, hiszen lapunk szerkesztőjét elvitte minden Szent László telepi magyarhoz: nem sajnálván gazolint és az időt — a kies erdősebben felállított sátor nyálánakigai s hűaltó italai is rövidesen elfogytak, szépen gyarapítván ezzel is a piknik jóvedelmét.

Késő estig eltartott, míg a szabadban szórakozó közönség oszladni kezdett, hogy ismét a Magyar Hallban gyűlekeztek, ahol vacsora után a vendégseregünkre érkezett plunketti ma-

gyarok színelőadásra köztette le a hallgatóságát. Ezt megelőzően Ft. Solymos Oszkár pártoló szavai után lapunk szerkesztője méltatta néhány szóval a nap jelentőségét, majd a Kanadai Magyar Ujság olvasói közötti viszonyt igyekezett egy rövid lementet előadás keretében kimélyíteni. Ezután a Szövetség képviselőjében megjelent letvánffy Miklóssal együtt érkező plunketti műkedvelő gárda nagy sikerrel adott elő egy színdarabot, mely annyira hűen tükrözi vissza a melege idegenbe szakadt magyarság lelkiállását, hogy az év őszén megjelenő naplárunkban mi is közzélni fogjuk. Az izzó irrodenta szellemű darab szerep-

lői: Beleznay József és neje, valamint leánya Irma, továbbá Szegő István, Faragó Imre és neje, Faragó Julia és Vilmos, Gáspár Imre, Koczka Mihály, Molnár Gyula Pálffy István, Jenő és László, Reiber Péter és neje, Reiber Laci, nemkülönben Simon Péter egytől egyig tehetségük legjavát adták és nagyban hozzájárultak az ünnepség sikeréhez, amely szürkülőt tartó táncmulatsággal fejeződött be, melyhez a közszeretben álló John Hirsch tanító zenekara szolgáltatva a zenét.

Ez ezek után le kell szögeznünk — amit talán legelőszőr kellett volna említenünk, — hogy a Szent László telep nagy piknikjének kiszámíthatatlan er-

kölcsi és közel hétszáz (700) dolláros anyagi sikere azoknak a tisztelőmunkájából, avagy ki nem Britette volna pénztárcáját a közjavára. De méltó magyar családoknak érdeme, a hogyan is sorolhatnánk fel a legfőbb melyeknek agilitásukról az egész vidéken közismert és nagybecsült reméltó létezámmal dícselkedő magyar családok vonultak fel ezen a nagyműs alkalommal látták el a rendezés nehéz munkáját és újabb bizonyosságot tettek arról, hogy valóban méltók a Szent László telep közügyeinek intézésére.

Soroljuk talán fel a legönzetlenebbeket és legszorgalmasabbakat? Ezt szintén lehetetlen lenne közmegelegedéssel megoldani, hiszen alig akad magyar család azon a vidéken, amelynek leg- alább egyik vagy másik tagja ki nem vett volna részt a rendezés nehéz

(Folytatás a 6. oldalán!)